

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ТА ТУРИСТИЧНОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва галузі знань)

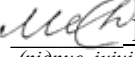
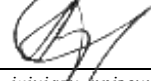
спеціальність 073 Менеджмент
(код і назва спеціальності)

освітня програма «Менеджмент: бізнес-адміністрування»
(код і назва спеціальності)

тип дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

Метіль Т.К.
*(підпис, ініціали, прізвище)***РЕКОМЕНДОВАНО:**кафедрою управління підприємницькою та туристичною діяльністю
протокол № 1 від 01.09.2022Завідувач кафедри
Метіль Т.К..
*(підпис, ініціали, прізвище)***ПОГОДЖЕНО:**Голова ради з якості вищої освіти
факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності
Драгієва Л.В.
(підпис, ініціали, прізвище)

Розробники програми:	к.е.н., доцент кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю Мурашко І.С.; д. е. н., професор кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю Коваль В.В.
Рецензенти програми:	д. е. н., професор кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю Меркулов М.М.; д. е. н., професор кафедри міжнародного менеджменту та інновацій Одеського національного політехнічного університету Захарченко В.І.

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
Кількість кредитів: 4	<i>Лекції:</i>	
	22	6
Модулів: 1	<i>Практичні заняття:</i>	
Загальна кількість годин: 120		
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 3	<i>Лабораторні заняття:</i>	
Семестр: 5	<i>Семінарські заняття:</i>	
	24	6
Тижневе навантаження (год.):	<i>Консультації:</i>	
- аудиторне: 4/2	2	
- самостійна робота: 4/8	<i>Індивідуальні заняття:</i>	
Форма підсумкового контролю: екзамен		
Мова навчання: українська	<i>Самостійна робота:</i>	
	72	108

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни **стратегічне управління** є: методологія розробки стратегії підприємства, тобто вивчення методів і прийомів формування його місії, мети та довгострокових цілей та вироблення раціональних шляхів їх досягнення в умовах нестабільності середовища та неповноти інформації про його майбутній стан.

Метою викладання навчальної дисципліни **стратегічне управління** є: розкриття сутності стратегічного управління підприємством, забезпечення засвоєння здобувачами вищої освіти необхідних теоретичних основ, методичних підходів і практичних навичок щодо принципів, методів побудови і функціонування системи розробки і реалізації стратегій підприємства.

Передмова вивчення дисципліни: маркетинг, економіка підприємства, планування і контроль діяльності суб'єктів господарювання.

Міждисциплінарні зв'язки: теорія та менеджмент організації, контролінг, менеджмент регіонального розвитку.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Для обов'язкових навчальних дисциплін

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми: «Менеджмент: бізнес-адміністрування» та стандарту вищої освіти України спеціальності 073 Менеджмент

Інформація про компетентності та відповідні їм програмні результати навчання за дисципліною

Шифр компетентно	Компетентності	Шифр програмних	Програмні результати навчання
------------------	----------------	-----------------	-------------------------------

сті		результатів	
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК04.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	ПРН 4	Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
ЗК05.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	ПРН 3	Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
ЗК09.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ПРН 3	Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
		ПРН 16	Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.
ЗК 10.	Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.	ПРН 17	Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.
ЗК11.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації	ПРН 4	Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
ЗК12	Здатність генерувати нові ідеї (креативність)	ПРН 4	Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
ЗК 14	Здатність працювати у міжнародному контексті.	ПРН 18	Виконувати практичні завдання у сфері управління бізнес-організаціями на регіональному та міжнародному рівнях
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК03.	Здатність визначати та описувати характеристики організації	ПРН 5	Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.
СК04.	Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.	ПРН 10	Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.
СК05.	Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.	ПРН 8	Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.
СК 07.	Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.	ПРН 12	Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.
		ПРН 10	Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.
СК 08.	Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.	ПРН 9	Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

СК 11.	Здатність створювати та організувати ефективні комунікації в процесі управління.	ПРН 11	Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.
СК 16	Здатність виконувати практичні завдання у сфері управління бізнес-організаціями на регіональному та міжнародному рівнях.	ПРН 18	Виконувати практичні завдання у сфері управління бізнес-організаціями на регіональному та міжнародному рівнях
СК 17	Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей бізнесу, недостовірності звітності, недотримання законодавства, збереження й використання його ресурсів.	ПРН 19	Вміти визначати ризики недосягнення управлінських цілей бізнесу, недостовірності звітності, недотримання законодавства, збереження й використання його ресурсів.
СК 18	Здатність до розробки організаційних проєктів, впровадження їх результатів та моделювання управлінських процесів діяльності суб'єктів господарювання в недетермінованих умовах конкурентного бізнес-середовища	ПРН 20	Демонструвати навички розробки заходів та проєктних рішень щодо підвищення ефективності діяльності бізнес-організацій в недетермінованих умовах конкурентного бізнес-середовища.

Матриця відповідності компетентностей результатам навчання за дисципліною НРК

Шифр компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння	Комунікація	Автономність та відповідальність
ЗК04.		ПРН 4		
ЗК05.	ПРН 3			
ЗК09.	ПРН 3	ПРН 16		
ЗК 10.		ПРН 17		
ЗК11.		ПРН 4		
ЗК12.		ПРН 4		
ЗК14.				ПРН 18
СК03.		ПРН 5		
СК 04.		ПРН 10		ПРН 10
СК05.		ПРН 8		
СК07.				ПРН 12
СК 08.		ПРН 18	ПРН 9	
СК 11.			ПРН 11	
СК 16.		ПРН 18		
СК 17.		ПРН 19		ПРН 19
СК 18.				ПРН 20

IV. Примірний тематичний план

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 4 кредита ЄКТС 120 годин.

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)						Кількість годин (заочна форма навчання)					
		Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Самостійна робота
1	Стратегія підприємства: поняття, еволюція, концепції	4	2	2	-	-	10	2	2	-	-	-	9
2	Місія і цілі підприємства.	4	2	2	-	-	10	2	2	-	-	-	9
3	Стратегічний контекст діяльності підприємства.	4	2	2	-	-	5	2	2	-	-	-	9
4	Аналіз зовнішнього середовища.	4	2	2	-	-	5	2	-	2	-	-	9
5	Аналіз стратегічного потенціалу підприємства.	4	2	2	-	-	5	2	-	2	-	-	9
6	Корпоративна стратегія підприємства.	4	2	2	-	-	5	2	-	2	-	-	9
7	Матричні методи розробки корпоративної стратегії	4	2	2	-	-	5	-	-	-	-	-	9
8	Конкурентні стратегії	4	2	2	-	-	5	-	-	-	-	-	9
9	Функціональні стратегії підприємства.	4	2	2	-	-	5	-	-	-	-	-	9
10	Стратегічна альтернатива «Диверсифікація»	4	2	2	-	-	5	-	-	-	-	-	9
11	Міжнародні стратегії	4	2	2	-	-	7	-	-	-	-	-	9
12	Проміжний контроль	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2
13	Консультації до екзамену	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	2
14	Підготовка до екзамену	0	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	5
Разом: 120		48	22	24	0	2	72	12	6	6	0	0	108

V. Зміст дисципліни

Тема 1. Стратегія підприємства: поняття, еволюція, концепції

Сутність стратегії підприємства і її риси. Сутність стратегічного управління та передумови його виникнення. Цілі та завдання стратегічного управління, його відмінності та характерні риси. Переваги стратегічного підходу до управління підприємством.

Класифікація стратегій підприємства. Процес стратегічного управління. Основні етапи стратегічного управління: стратегічний аналіз; постановка стратегічних цілей; вибір стратегії; розробка стратегічного плану; організація виконання стратегічного плану; контроль реалізації стратегії та коригування стратегічних установок та планових завдань. Еволюція концепцій стратегії. Основні поняття стратегічного управління та їх еволюція. Етапи становлення та розвитку стратегічного управління підприємством.

Тема 2. Місія і цілі підприємства

Місія підприємства та правила її формулювання в процесі стратегічного управління підприємством. Значення місії для підприємства, з орієнтацією на стратегічний розвиток. Класифікація стратегічних цілей. Побудова дерева стратегічних цілей. Визначення факторів, що впливають на вибір стратегічних цілей. Формування системи стратегічних цілей і завдань.

Тема 3. Стратегічний контекст діяльності підприємства

Конкурентоспроможність як основа стратегічного аспекту діяльності підприємства. Конкурентні переваги. Сутність, класифікація та основні характеристики конкурентних переваг підприємства. Ресурси та компетенції, як носії конкурентних переваг підприємства. Характеристика ключових компетенцій підприємства та методи їх ідентифікації. Основні способи (механізми) реконфігурації компетенцій підприємства.

Концепція стратегічних груп. Технології формування та розвитку конкурентних переваг підприємства. Концепція ланцюга формування вартості (цінностей). Вплив змін у стратегічному потенціалі підприємства на розвиток та зміцнення його конкурентних переваг на ринку.

Тема 4. Аналіз зовнішнього середовища

Загальні поняття про середовище підприємства.

Сутність та об'єкти стратегічного аналізу в процесі прийняття стратегічних рішень.

Аналіз і прогнозування макросередовища. Аналіз і прогнозування мікросередовища.

Специфіка загального, галузевого, операційного та внутрішнього середовища підприємства. Типи зовнішнього середовища підприємства: змінне або нестабільне; вороже; різноманітне; технічно складне. Фактори впливу на нестабільність зовнішнього середовища. Особливості стратегічного аналізу середовища підприємств виробничої та невиробничої сфер діяльності. Методи та моделі для проведення стратегічної діагностики середовища підприємства.

Вибір оптимальних стратегій в умовах невизначеності. Наукові підходи до визначення ступеня нестабільності зовнішнього середовища. Ризики ринкового середовища та їх роль у стратегічному правлінні підприємством. Методи та показники оцінювання ризиків ринкового середовища підприємства.

Стратегічний аналіз галузевого середовища підприємства. Особливості галузевого розвитку у часі. Модель життєвого циклу галузі. Визначення ключових факторів успіху (КФУ) підприємства залежно від специфіки галузевого середовища.

Тема 5. Аналіз стратегічного потенціалу підприємства

Стратегічний потенціал підприємства і його оцінка. Поняття “стратегічний потенціал підприємства”. Елементи стратегічного потенціалу підприємства та фактори впливу на його формування і розвиток.

Управління стратегічним потенціалом підприємства. Методи та показники оцінювання стратегічного потенціалу підприємства. Розриви між стратегічними цілями та

потенціалом підприємства. Особливості управління стратегічним потенціалом підприємств різних сфер економічної діяльності.

Синергізм у контексті використання стратегічного потенціалу підприємства.

Тема 6. Корпоративна стратегія підприємства

Корпоративна стратегія підприємства. Стратегія зростання. Стратегія стабілізації (обмеженого зростання.) Стратегія виживання (скорочення). Способами реалізації стратегії виживання (скорочення). Стратегічні альтернативи.

Декомпонування корпоративної стратегії. Корпоративний стратегічний план.

Поняття стратегічної бізнес-одиниці. Стадії структурного розвитку. Стратегічні бізнес-одиниці. Фактори виділення стратегічних бізнес одиниць. Корпоративний портфель.

Стратегічний набір підприємства та вимоги до нього. Обґрунтування стратегічного набору. Стратегічна прогалина.

Тема 7. Матричні методи розробки корпоративної стратегії

Матричні методи аналізу. Етапи портфельного аналізу за матричними методами. Матриця Бостонської консультативної групи (БКГ) - «зростання-частина ринку». Вибір стратегій підприємством у відповідності до квадранта матриці. Переваги та недоліки матриці БКГ.

Багатофакторна портфельна матриця McKinsey - «привабливість - конкурентоспроможність» - модель GE. Порядок (етапи) побудови матриці McKinsey. Найпоширеніші чинники конкурентної позиції і привабливості ринку. Переваги та недоліки матриці McKinsey.

Матриця АДЛ (компанії Артура Д.Літла). Порядок (етапи) побудови матриці АДЛ. Риси фаз (стадій) життєвого циклу галузі (ринку, СГЗ, сектору ринку). Характеристика конкурентних позицій стратегічних бізнес-одиниць. Переваги та недоліки матриці АДЛ.

Інші матричні методи формування корпоративної стратегії підприємства. Матриця Ансоффа. Портфельна матриця Р. Купера. Матриця «продукт-ринок». Матриця Shell.

Тема 8. Конкурентні стратегії

Загальні поняття про конкурентні стратегії. Конкурентні підходи при розробці ділової (конкурентної) стратегії. Система конкурентних стратегій підприємства.

Стратегії нормування конкурентних переваг. Стратегія диференціації. Стратегія скорочення витрат. Стратегія фокусування (зосередження).

Стратегії конкурентної поведінки підприємства. Наступальні стратегії: фланговий наступ, фронтальний наступ, оточення, партизанська наступальна стратегія. Оборонні стратегії. Принципи оборонних стратегій.

Стратегії забезпечення конкурентоспроможності підприємства. Складові стратегії забезпечення конкурентоспроможності підприємства. Чинники, що впливають на конкурентну стратегію фірми.

Тема 9. Функціональні стратегії підприємства

Сутність та призначення функціональних стратегій. Загальні характеристики функціональних стратегій. Елементи структури функціональних стратегій.

Види функціональних стратегій та основні елементи організації їх розробки. Маркетингова стратегія. Виробнича (операційна) стратегія. Стратегія управління персоналом. Фінансова стратегія. Стратегія наукових досліджень та науково-конструкторських робіт. Інформаційна стратегія. Екологічна стратегія. Інші функціональні стратегії.

Тема 10. Стратегічна альтернатива «Диверсифікація»

Поняття диверсифікації. Причини диверсифікації. Напрямки диверсифікації.
Споріднена диверсифікація: концентрична (вертикальна), горизонтальна.
Неспоріднена диверсифікація. Переваги диверсифікації.

Тема 11. Міжнародні стратегії

Мотиви та ризики виходу на міжнародні ринки.

Типи міжнародних стратегій за способами проникнення на зарубіжні ринки: стратегія непрямого експорту, стратегія прямого експорту, стратегія ліцензування, стратегія створення спільного підприємства, стратегія прямого інвестування. Переваги та ризики міжнародних стратегій за способами проникнення на зарубіжні ринки.

Типи міжнародних стратегій за ступенем пристосування до умов зарубіжних ринків.

5.2. Тематика семінарських занять.

Тема 1. Стратегія підприємства: поняття, еволюція, концепції.

Тема 2. Місія і цілі підприємства.

Тема 3. Стратегічний контекст діяльності підприємства.

Тема 4. Аналіз зовнішнього середовища.

Тема 5. Аналіз стратегічного потенціалу підприємства

Тема 6. Корпоративна стратегія підприємства.

Тема 7. Матричні методи розробки корпоративної стратегії.

Тема 8. Конкурентні стратегії.

Тема 9. Функціональні стратегії підприємства.

Тема 10. Стратегічна альтернатива «Диверсифікація».

Тема 11. Міжнародні стратегії.

5.3. Організація самостійної роботи студентів.

Самостійна робота студента (далі – СРС) як невід’ємна складова освітнього процесу у вищому навчальному закладі є однією з форм оволодіння навчальним матеріалом поза межами аудиторної роботи, в час, вільний від обов’язкових навчальних занять. Кожен вид самостійної роботи фіксується в академічному журналі окремою графою. Результативність виконання конкретних завдань для СРС оцінюється в балах від «0» до «5» і фіксується в академічному журналі. СРС може містити крім обов’язкової складової, ще й вибіркової. Обов’язкова складова СРС передбачає опанування програмного матеріалу дисципліни. Вибіркова складова передбачає виконання завдань, які студент вибирає з метою підвищення свого професійного рівня, особистого рейтингу.

Загальний обсяг СРС з дисципліни «Стратегічне управління» становить 72 год. (108 год.).

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань з дисципліни «Стратегічне управління»:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу з використанням конспекту лекцій, підручника, довідкової літератури;
- підготовка до семінарських занять;
- вивчення окремих питань, що винесені на самостійне опрацювання;
- пошукова робота з електронними джерелами;
- підготовка і написання рефератів;
- підготовка студентів до проведення поміжного (модульного) контролю та заліку.

Розподіл годин на виконання СРС

№з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	10	10
2.	Підготовка до семінарських занять	12	16
3.	Підготовка до модульного (проміжного) контролю	2	2
4.	Опрацювання тем, винесених на самостійну підготовку, в тому числі конспектування за заданим планом	6	10
5.	Підготовка рефератів (доповідей)	6	10
6	Участь у науково-дослідній роботі (теоретичне дослідження, експериментування, написання тез, статей, виступ з доповіддю на студентській конференції та ін.)	12	20
7	Проходження курсів на платформах EdEra, Prometheus	12	20
8	Вирішення управлінських ситуацій та виконання тестових завдань	12	20
9	Загалом	72	108

Тематика індивідуальних (групових) завдань:

Індивідуальне завдання є обов'язковим для виконання та передбачає написання реферату на одну із запропонованих тем. Разом з тим у здобувач освіти може запропонувати свою тему у відповідності до особистих науково-дослідних інтересів та погодити її з викладачем. Також за бажанням студент може написати декілька рефератів протягом семестру для підвищення загальної оцінки за курс.

Окрім цього замість написання реферату можуть бути зараховано прослуховування курсів і у відповідності до тема навчальної дисципліни на платформах EdEra, Prometheus.

Зарахування відбувається за наявності сертифікату про успішне проходження курсу.

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

6.1. *Форми поточного контролю: усне опитування, перевірка завдань індивідуальної самостійної роботи.*

6.2. *Форми проміжного контролю: модульна контрольна робота.*

6.3. *Форми підсумкового контролю: екзамен.*

6.4. *Засоби діагностики результатів навчання: подано у силабусі навчальної дисципліни.*

6.5. *Критерії оцінювання результатів навчання: подано у силабусі навчальної дисципліни.*

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Ноутбук, проектор

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Ареф'єва О. В., Пілецька С. Т., Лістрова М. Формування конкурентної

стратегії підприємства в системі антикризового управління. *Економіка та суспільство*. 2022. № 43. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1721/1658> (дата звернення 28.08.2022).

2. Багорка М. О., Кадирус І. Г., Юрченко Н. І.. Дослідження та аналіз факторів середовища підприємства. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2022. 1(4). URL: <https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2022-4-04-02/2022-4-04-02> (дата звернення 28.08.2022).

3. Балдинюк В. М. Система управління конкурентоспроможністю підприємства. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 42. URL: <http://socrates.vsau.org/repository/getfile.php/32198.pdf> (дата звернення 28.08.2022).

4. Вашків О. П., Собко О. М., Смерека С. Б. Управління конкурентоспроможністю продукції. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 272 с.

5. Довгань Л. Є., Каракай Ю. В., Артеменко Л. П. Стратегічне управління: навч. посіб. Вид. 2-ге. Київ, Центр учбової літератури, 2018. 440 с.

6. Кирчата І.М., Кирчатий Ю.В. Проблеми повоєнної відбудови та стратегія розвитку підприємництва. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва* 2022. № 29. С.47-55

7. Коноплянко Д. Сутність та методи оцінки стратегічного потенціалу підприємства. *Економіка та суспільство*. 2021. № 34. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1034/991> (дата звернення 28.08.2022)

8. Костецька Н. І. Стратегічне управління потенціалом підприємства: теоретико-методичні аспекти. *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут»*. 2021. № 20. URL: <http://ev.fmm.kpi.ua/article/view/252604/251605> (дата звернення 28.08.2022)

9. Менеджмент : Підручник / С.Ю. Бірюченко, К.О. Бужимська, І.В. Бурачек та ін.; під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка». Житомир: Вид-во «Рута», 2021. 856 с.

10. Менеджмент. Навчальний посібник для здобувачів вищої освіти / Страпчук С. І., Миколенко О. П., Попова І. А., Пустова В. В. Львів, Видавництво «Новий Світ – 2000», 2020. 356 с.

11. Мурашко І. С. Історичні передумови формування сучасного менеджменту. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету*. 2022. № 59. с. 96-105.

12. Обелець Т. В. Бізнес планування: стратегічний аспект. *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут»*. 2022. № 23. с.96-104.

13. Олійник Л. В., Кузнєцова А. П. Методологічні засади формування стратегії розвитку підприємства. *Економіка і організація управління*. 2018. № 3 (31). С. 118–126.

14. Перерва І. О., Єдинак В.Ю. Стратегічне управління підприємством як основний інструмент в руках сучасного менеджера. *Innovation and Sustainability* . 2022. № 3. с. 159-164.

15. Петруня Ю.Є., Говоруха В.Б., Літовченко Б.В. Прийняття управлінських рішень. Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 216 с.

16. Майкл Портер. Конкурентна стратегія. Техніки аналізу галузей і конкурентів / Майкл Портер ; пер. з англ. Наталія Кошманенко. Київ : Наш формат, 2020. 424 с.

17. Приймак Н. С. Управління стратегічними змінами. *Кривий Ріг: ДонНУЕТ*, 2020. 131с.

18. Рульєв В. А., Гуткевич С.О. Менеджмент : навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 312 с.

19. Румельт Р. Гарна стратегія. Погана стратегія. Фабула, 2019. 324 с.

20. Сумець О. М. Стратегічний менеджмент : підручник. Харків : ХНУВС, 2021. 208 с.

21. Сучасний менеджмент у схемах і таблицях. Частина 1: навч. посібник. [Електронний ресурс] / Н.С. Іванова, Н.С. Приймак, І.А. Карабаза, І.В. Шаповалова, Ю.Б. Лижник; ред. Н.С. Іванова. – Кривий Ріг : Вид.ДонНУЕТ, 2021. – 282 с.
22. Шевченко Л. С. Конкурентні переваги бізнесу: управлінсько-орієнтований погляд на проблему. Економічна теорія та право. 2022. №2 (49). С.72-92
23. Шершньова З. Є. Стратегічне управління: підручник. Київ, КНЕУ, 2018. 699 с.
24. Drucker P. F. Managing in Turbulent Times. New York: Harper & Row, 1980. 312 p.
25. PEST Analysis. Identifying «Big Picture» Opportunities and Threats. URL: https://www.mindtools.com/pages/article/newTMC_09.htm
26. Rakytska S., Zhus O., USING MATRIX METHODS OF PORTFOLIO ANALYSIS IN DESIGNING VERTICAL-INTEGRATED BUILDING STRUCTURE. *Electronic Scientific Professional Edition on Economics «Modern Economics»*,. 2017. № 6. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/issue/6-2017/ENG/rakytska.pdf>
27. Yakovenko Olena SWOT-analysis application features in modeling the institution development strategy Management of 21st century: globalization challenges Issue 3: monograph / in edition I. Markina. Prague. Management of 21st century: globalization challenges Issue 3: monograph / in edition I. Markina. Prague. Nemoros s.r.o. 2020. Czech Republic. P.186-192.
28. Метіль Т.К., Памбук Х. Проблема вибору, оцінки та розробки стратегії підприємства. Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції: «Наукові розробки, передові технології, інновації», Прага. 06-08 травня 2019. С. 42-47.
29. Сорока Л.М. Особливості розробки та впровадження фінансової стратегії сучасних підприємств: Колективна монографія. Заг. ред. О. Л. Гальцової. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 488 с.
30. Kibik, O., Taran-Lala, O., Saienko, V., Metil, T., Umanets, T., & Maksymchuk, I. Strategic Vectors for Enterprise Development in the Context of the Digitalization of the Economy. *Postmodern Openings*, 2022. 13(2), 384-395. <https://doi.org/10.18662/po/13.2/460>
31. Балан В.Г. Стратегічне управління. Методи портфельного аналізу : навчальний посібник. Київ : Наукова столиця, 2018. 200 с.
32. Кушлик О.Ю., Степанюк Г. С. Стратегічне управління : навчальний посібник. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2018. 235 с.
33. Стратегічне управління системною стійкістю національної інноваційної системи : колективна монографія / О.В. Прокопенко [та 13 інших] ; за загальною редакцією О.В. Прокопенко, В.А. Омеляненка. Суми : Триторія, 2019. 222 с.
34. Москаленко В.В., Годлевський М. Д. Моделі та методи стратегічного управління розвитком підприємства : монографія. Харків: Точка, 2018. 207 с.
35. Романенко О.О. Стратегічна платформа розвитку підприємства : монографія. Харків : ФОП Лібуркіна Л. М., 2018. 371 с.
36. Тянь Тао, автор, редактор. 880-01 Visionaries. Huawei Stories / Tian Tao, Yin Zhifeng. London : LID, 2018. 283 с.

Інформаційні ресурси

1. www.ukrstat.gov.ua
2. www.nbu.gov.ua
3. www.gntb.n-t.org
4. www.management.com.ua